

Det Kongelige Nærings- og Handelsdepartement
Avdeling for IT-politikk
Postboks 8014 Dep

Postadresse: Postboks 4594 Nydalen, NO-0404 Oslo
Besøksadresse: Rolf Wickstrøms vei 15, NO-0486 Oslo

Org.nr.: NO 871 033 382 MVA
Telefon. 23 40 05 00

0030 Oslo

e-post: post@forbrukerradet.no
www.forbrukerradet.no

Saksbehandler:
Hilde Myhre/Paal Bjønness

Vår dato:
27.11.2002

Vår referanse:
02-00574-02
HM-309

Deres dato:
21.10.2002

Deres referanse:
2001/5605 KDB

Høring – grunnlagsdokument for utarbeidelse av nasjonal strategi for informasjonssikkerhet

Vi viser til Deres brev av 21.10.2002 vedrørende grunnlagsdokument for utarbeidelse av nasjonal strategi for informasjonssikkerhet. Etter avtale sendes våre kommentarer noe etter fristen.

Utarbeidelsen av en nasjonal strategi for informasjonssikkerhet er en oppfølging av tidligere utredninger om IT-sikkerhet og IT-sårbarhet. Arbeidet er forankret i St. meld. 17 (2001-2002) om samfunnssikkerhet og i eNorge 2005.

Forbrukerrådet er svært glad for at Justisdepartementet, Forsvarsdepartementet og Nærings- og handelsdepartementet har tatt initiativ til å utvikle en nasjonal strategi for informasjonssikkerhet. Samfunnsutviklingen går i den retning at vi blir avhengig av elektronisk informasjonsutveksling på stadig flere områder, samtidig som behovet for å oppnå en trygg og produktiv bruk av Internett i Norge og mot utlandet øker. Forbrukerrådet mener det derfor er viktig at informasjonssikkerheten prioriteres og ivaretas.

Av kompetansegrunner vil ikke Forbrukerrådet kommentere hvert enkelt moment i grunnlagsdokumentet, men heller benytte anledningen til å nevne hva vi mener er viktig å ta hensyn til i utarbeidelse av en nasjonal strategi for informasjonssikkerhet.

For at forbrukere skal ha den nødvendige tillit til nåværende og fremtidige informasjonssystemer vil det være en forutsetning at de oppfyller strenge krav til sikkerhet. Dette gjelder spesielt i tilfeller ved behandling av følsomme opplysninger som persondata, bedriftshemmeligheter og data unntatt offentlighet. Krav til rask informasjonsflyt og lett tilgjengelig informasjon må derfor ikke overskygge disse hensyn.

Forbrukere vil ha et klart sikkerhetsbehov for at misbruk ikke skal forekomme. Tekniske løsninger bør holde de krav til sikkerhet som vi forventer. De tekniske krav vi stiller må

selvfølgelig sees i lys av å ha fleksible løsninger som samtidig står i et rimelig forhold til pris og brukervennlighet. Disse hensynene kan komme i konflikt med hverandre, og det er vanskelig å si noe mer generelt enn at de bør avveies etter behovet for sikkerhet. Kundene vil av hensyn til kostnad og brukervennlighet således ikke alltid være tjent med systemer som gir 100 % sikkerhet.

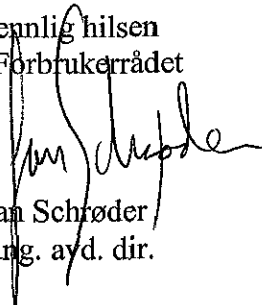
Det kan være hensiktsmessig å foreta et skille mellom samfunnskritiske informasjonsløsninger og løsninger av mer kommersiell art. Hensynet til informasjonssikkerhet og driftssikkerhet bør settes i høysetet hos begge disse informasjonsløsningene, men kravene til sikkerhet bør i stor grad være ufravikelig i forhold til samfunnskritiske informasjonsløsninger. Når en forbruker betaler regninger over nettbank må sikkerheten prioriteres. Som kunder må forbrukere kunne stille strenge krav til at betaling skjer til rett person og til rett tid, og at det er bygget opp sikkerhetssystemer rundt betalingsformidlingen som forhindrer misbruk eller urettmessig innsyn i kredittopplysninger.

Det er imidlertid viktig å erkjenne at det alltid vil foreligge en risiko for at misbruk av informasjonssystemer kan forekomme. Ansvar for at dette ikke skjer bør ikke ligge hos den enkelte forbruker, men hos de aktører som tilbyr og drifter slike system. Dette bør skje under tilsyn av myndighetene. Det bør settes strenge krav til sikkerhet fra myndighetenes side, da markedet ikke vil etterspørre sikkerhet i tilstrekkelig grad, selv om det rent samfunnsmessig er nødvendig.

Forbrukerrådet stiller seg kritisk til at det i grunnlagsdokumentet fremkommer at det er brukernes eget ansvar å ha tilstrekkelig kjennskap til gjeldende regelverk og å tilegne seg nødvendig kompetanse og ferdigheter. Med tanke på den raske teknologiske utviklingen kan det være vanskelig for hver enkelt forbruker å holde seg oppdatert på området. Det er viktig at ansvaret ikke kun ligger hos forbrukere, men hos aktører som tilbyr sine tjenester der slike informasjonssystemer med krav til sikkerhet kommer inn, da det også ofte vil være de som sitter med kompetanse på området.

Forbrukerrådet ser at sertifiseringsordninger kan bidra til å styrke IT-sikkerheten i offentlig og privat sektor, samt styrke forbrukeres tillit til informasjonssikkerheten. En viktig forutsetning vil imidlertid være at det stilles strenge krav til faglig kompetanse og integritet, for å sikre et sertifiseringsorgan den nødvendige nøytralitet og uavhengighet. Videre bør det settes strenge krav til en fortløpende evaluering av de kriterier som legges til grunn ved utstedelse, slik at sertifiseringssystem ikke skaper falsk trygghet ved oppdatering av slike sertifikater.

Vennlig hilsen
for Forbrukerrådet

Jan Schrøder
fung. avd. dir.

Hilde Myhre
rådgiver